

EEN STEEN IN DE RIVIER

"Nadat u de boekrol helemaal voorgelezen hebt, moet u hem aan een steen vastmaken en in de Eufraat gooien. Zeg dan: 'Zo zal Babel verzinken en nooit meer bovenkomen.'"

Jeremia 51 : 63 (NBV)

"Toen tilde een sterke engel een steen zo groot als een molensteen op en smeed die in zee met de woorden: 'Zo zal ook Babylon, die grote stad, worden weggeslingerd en ze zal voorgoed verdwijnen.'"

Openb.18 : 21 (NBV)

Gemeente van Christus,

Door de straten van de wereldstad Babel loopt een groepje joodse mannen. In het midden loopt hun leider, koning Zedekia. Zij komen uit het immense koninklijke paleis van koning Nebucadnezar van Babylonië. Ze hebben verslag uitgebracht van het reilen en zeilen van hun landje Juda en hun stad Jeruzalem. Immers, koning Zedekia, die dit piepkleine joodse landje bestuurt, is schatplichtig aan Babel.

Babel is de baas. Dat regeert het hele Midden-Oosten en is de grootmacht in die 6e eeuw voor Christus.

Op een gegeven moment maakt één van de Joodse mannen zich los van het gezantschap en verlaat de groep.

Hij loopt in z'n eentje in de richting van de rivier de Eufraat die langs de stad Babel stroomt.

Wie is hij?

Het is Seraja. De hofmaarschalk van Zedekia. Een hoge ambtenaar dus. De joodse bijbelvertaler Martin Buber vertaalt zijn functie als "kwartiermaker".

Deze Seraja is een vriend van de profeet Jeremia.

Dat betekent dat hij kritisch staat tegenover zijn meester de koning. Die wil niets van Jeremia weten. Beschouwt hem zelfs als staatsgevaarlijk.

Maar Seraja is een vriend en trouwe volgeling van Gods profeet. Deze hofdignitaris is dus een gelovig man. Dat is vrij zeldzaam bij mannen van zijn positie. Tot in onze tijd toe zijn mensen op zeer hoge posities dikwijls niet zo gelovig.

Maar er zijn altijd uitzonderingen.

Zo ook Seraja. Een gelovige topambtenaar!

Daardoor behoort hij tot wat Jesaja noemt de "rest".

Dat betekent niet een soort mager restant van het volk.

Het is juist de kerngroep van het volk Israel!

De mensen die volharden in het volgen van de HERE God, die vol vertrouwen leven bij Zijn geboden en beloften.

Seraja spoedt zich naar de rivier.

Aangekomen op de oever haalt hij iets te voorschijn uit zijn mantel. Het is een boekrol.

Helemaal alleen staat hij daar aan de waterrand.

Rustig stroomt de rivier de Eufraat, levensader voor Babylonië.

Dan leest Seraja hardop wat in de boekrol staat.

Het is een profetie. Door de HERE gegeven aan Jeremia.

Seraja leest de woorden.

Het is een voorzegging van God over de wereldstad Babel.

"Here, U hebt Zelf over deze plaats gesproken dat U hem zult uitroeien, zodat er geen inwoner meer in is, van mens tot dier, maar dat hij zal worden tot eeuwige woestenijen".

Seraja leest het hele boek.

Woorden van oordeel en gericht over Babel of Babylon.

Dan grijpt hij een grote steen van de grond. Met een touwtje bindt hij de steen vast aan de boekrol. Dan doet hij een stap achteruit, haalt uit met zijn arm en.... gooit steen met boek voor zich uit de rivier in. Pats! Daar zinkt de boekrol het water in.

Een kring vormt zich eromheen, wordt groter en groter.

Met luide stem roept Seraja:

"Zo zal Babel wegzinken en niet meer boven komen, vanwege het oordeel dat God erover gaat brengen!"

Even staat Seraja stil. Dan keert hij zich om, loopt de stad weer in om zich te voegen bij zijn gezelschap.

Hij heeft de opdracht van de profeet Jeremia uitgevoerd.

'Zo zal Babel wegzinken'.....

Gemeente, dit lijkt om zo te zien een belachelijke vertoning.

Want Babel.... dat was een enorme stad. Wat in onze tijd steden zijn als Londen, New York, Tokio of Parijs, zo was Babel toen. Hoofdstad van een wereldrijk. Denk er niet te gering over. Het was een grootschalige stad zelfs naar de maatstaven van nu. Een wereldstad, centrum van militaire macht, verfijnde cultuur, toonaangevende religie, koopmanschap, kunst, architectuur, techniek.

Babel.... ook: instrument in Gods gericht over Zijn volk Israël. Het zal niet lang meer duren of Babel zal Juda onder de voet lopen, Jeruzalem en de tempel van de HERE verwoesten en het hele volk in ballingschap naar Babel halen.

Zo voorzag en voorzegde Jeremia in Naam des Heren.

God gaat met zijn volk in het gericht....

En dan, later, ook Babel weg? Verwoest? Dat machtige, onoverwinnelijke Babel, waar geen mens en geen volk en geen leger tegenop kan?

Belachelijk. Seraja, Jeremia, waar zijn jullie in 's hemelsnaam mee bezig?

Ja, gemeente, zeg dat wel *"in 's hemels naam!"* In Gods Naam zijn deze gelovige mannen bezig. Jeremia in zijn profetie en Seraja in zijn symbolisch daad bij de rivier. In Gods Naam!

Jeremia, gemeente, heeft maar niet een politieke visie, een toekomst idee, een fantastische utopie. Nee, dit is *openbaring*. Dit is Gods Boodschap, aan zijn kind en profeet geopenbaard. En Seraja doet deze handeling uit *geloof*. Het geloof dat niet ziet en toch zeker weet. Het geloof dat zich baseert op Gods beloften. Geloof dat tegen de klippen op vertrouwt, *dat de HERE eenmaal alles zal rechtzetten*.

Daarbij weten en ervaren mannen als Jeremia en Seraja dit heel zeker: Gods werk gaat door gericht en oordeel heen. Door diepten heen. Zo is steeds weer de weg van God. Gemeente, dat weten wij, gedoopte Christenen van later tijd, toch ook? Is de doop er geen teken van?

Door diepe wateren heen, door zwarte duisternis heen, door bekering heen, doet God zijn werk van verlossing en heil. Babel of Babylon.

Laten wij vandaag stilstaan bij die naam. Naam van de wereldstad, zeker. Maar "*Babylon*" is meer.

Die naam is geworden in de Bijbel tot een "symboolwoord", een teken, een betekeniswoord.

Vooraf in het laatste Bijbelboek, de Openbaring van Johannes. Babylon is de "on-god", de cultuur los - van God, het leven tegen God, alles wat zich tegen God de HERE verzet is *samengevat* in dit woord Babylon.

Babylon = het verkeerde, het goddeloze, het demonische leven. Zoals het zich vroeger en nu manifesteert in tal van vormen en gestalten. Ook vandaag.

Als u de stad Den Haag binnenrijdt vanuit het Prins Clausplein, dan passeert u aan uw linkerhand een groot gebouw, gevuld met kantoren, winkels en een hotel. Met grote letters staat er de trotse naam op "NEW BABYLON". Een parmantige naam,

gemeente, uitdagend en verwaand, gekozen door mensen die zich niets aantrokken van de besmetting die aan die naam gegeven is door het Woord van God.....

Waarom zou de mens van nu zich daaraan storen?

Het Christendom heeft z'n tijd toch gehad.....?

Voelt u de actualiteit van ons thema?

Babel is springlevend. In onze cultuur, in ons ongeloofklimaat, in de harten van de mensen van nu, in de beleidsmakers van vandaag...

Wat is Babylon herkenbaar in onze tijd!

Het is zichtbaar in het voortdurend geweld tegen de menselijkheid.

Op de grote schaal van de *wereldpolitiek*. Denk aan het geweld in landen als Syrië, Afghanistan, Jemen...

En in de vorm van criminaliteit, maffia, discriminatie.

Zichtbaar op wereldschaal.

Babylon is er ook volop *in verkapte vorm*. Machtsdenken in bedrijven. Kleineren van medewerkers door bazen en bonzen.

Maar ook, heel anders, ik noem in willekeurige volgorde: vrije abortus, voltooid leven, porno via internet, haat en nijd onder de mensen, pesterijen tussen kinderen, drugshandel.

Babylon doortrekt onze *cultuur*: vervaging van normen, wegglijden van waarden, perverse kunstuitingen, goddeloze lectuur en literatuur, krankzinnige verrijking van enkelingen vaak ten koste van de vele armen in de wereld, uitbuiting!

Mensenhandel zelfs....

Babylon laat ook de *kerken* niet ongemoeid: scheuringen, smijten met bijbelteksten, verachten van andere kerken dan de ene waar wij bij zweren, rationele theologie, machtsdenken in de kerk, liefdeloosheid.

Wereldse maatstaven worden ook in kerken aangelegd.....

Babylon in.... onze *harten*.

Ja, gemeente, de antigeest maakt zich ook sterk bij ons van binnen. Ieder mens wil autonomie, eigen baas in eigen leven.

God? O, ja, godsdienst moet er zijn. De kerk moet er zijn.

De Bijbel ook.

Maar wat onderscheidt ons van anderen? Vallen wij allen niet heel gauw voor de mode van de dag? Grijpt de twijfel ook ons niet telkens aan? Kleuren wij ons godsbeeld niet naar onze idee? Wint eigenliefde het niet dikwijls van naastenliefde?

En zondebesef....och, dat leeft toch niet zo sterk meer in onze tijd. Het gaat toch meer om ontplooiing van je zelf, als mens en persoon. Van genade leven, helemaal en altijd.... wie wil dat nog? Is dat niet uit de tijd?

Babylon, de machten buiten ons en in ons - hoe sterk zijn ze! Hebben we dat al leren ontdekken, gemeente? De zonden en de machten in ons eigen hart en leven? Gods Woord laat het heldere licht schijnen over ons bestaan en belicht die zwarte duisternis.

Zo is Babel of Babylon symboolwoord voor wat zondig, hoogmoedig en ongeloofig is, springlevend in onze tijd.||

Dat was het ook in de tijd van de schrijver van Openbaring in het Nieuwe Testament. Johannes.

In zijn tijd was niet meer Babel, maar *Rome* de grootmacht. Het machtige Babylonische Rijk was afgewisseld door het nog machtiger Romeinse Rijk, dat zich uitstreekte van Engeland tot Mesopotamië.

Nu was *Rome* het symbool voor macht, geweld, onrecht en goddeloosheid. De kleine Christelijke kerken stonden onder een sterke dreigende druk. Hun godsdienst was *religio illicita*,

verboden godsdienst. Tegenstand en zelfs onderdrukking was aan de orde van de dag....

Menig Christen was z'n leven niet zeker. Martelaars.....

Johannes kan zonder groot levensgevaar het kwaad niet bij de naam noemen. Daarom gebruikt hij voor de naam "Rome" de symboolnaam "Babylon". Maar het gaat om hetzelfde als bij Jeremia: de antigoddelijke macht in de wereld, de slagkracht van de duivel, het beest uit de afgrond. Dat is Babylon.

Veel gelovigen zuchtten: zal die macht het winnen? Zal onze God het verliezen? Zullen we allen omkomen onder de allesbeheersende macht van het Kwaad?

Want dat is "Babylon" : "Het Kwaad".

Maar Johannes krijgt van de HERE de openbaring, die Gods handelen doorzichtig maakt en de geschiedenis doorlicht.

Babylon zal vallen!

En als u dat leest, in Openbaring 18, de val van Babylon, dan treft u hetzelfde beeld als bij Seraja.

Nu is het een engel. Een "sterke engel", zegt de Schrift.

Johannes ziet hem verschijnen. Met een grote molensteen in zijn hand. En wat doet die engel daarmee? Hij werpt hem in de zee. En spreekt woorden daarbij uit. Woorden die herinneren aan Jeremia' s profetie en aan Seraja, de hofmaarschalk, 700 jaar vóór Johannes, aan de oever van de Eufraat.

"Zo zal Babylon met geweld neergeworpen worden, de grote stad, en zij zal nooit meer gevonden worden!"

God zal oordelen. God zal er een punt achter zetten, achter al die waan, die hoogmoed, die vijandschap, dat geweld, dat ongeloof (vs.20). *'Verblijd u over haar (over Babylon), hemel, heilige apostelen en profeten, want God heeft uw vonnis aan haar voltrokken.'*

Gemeente, de Boodschap van Jeremia en van Johannes is dezelfde, OT en NT vallen hier elkaar bij. De macht van het kwaad - het doortrekt de mensheid, het schijnt onoverwinnelijk, maar: *God wint*.

Dat is het geloof. Dat is het perspectief. Daar gaat het heen. Laten we eens zien of er al wat van die waarheid te zien is. Seraja stond bij de Eufraat en keek op naar de onneembare grootstad Babel. Wat is er van Babel over? Ga maar naar Irak. Daar vindt u slechts puin en zand op de plaats waar eens dat machtige Babel lag. Niets is ervan over....

En Rome? Het antieke Rome, de machtsstad uit de tijd van Johannes.... het is vergaan. Enkele honderden jaren later was het een bouwval geworden. Voorbij, ontluisterd, tenietgedaan. Wel kwam er een nieuwe stad Rome voor in de plaats, maar niet meer de wereldse grootmacht van voorheen.

Zo zal ook het Babel - leven vergaan dat onze wereld nog volop doordringt.

Maar, zult u zeggen, het is nog niet voorbij! Babylon leeft nog, je ziet het aan de oorlogen, de misdaden, de vreselijke zonden, de dodelijke ziekten, de macht van het Kwaad.

Kun je ontkomen?

Het antwoord luidt: ja. Er is een "rest". Niet een uitverkoren klein groepje, maar een ontelbaar volk : de schare die niemand tellen kan. Ook dat schrijft Johannes in zijn Openbaring.

Zijn dat dan de goede mensen, de wereldverbeteraars, de heiligen?

Zo mag u dat niet zien.

Ik wijs u op iets anders, iemand anders.

De grote overwinnaar van het kwaad wordt in Openbaring getekend. Het is *het Lam*.

Johannes ziet in zijn visioen het Lam, "*staande als geslacht*". *Geslacht*. Dat tekent Jezus als de gekruiste.

Aan het kruis droeg Jezus de zonde der wereld. Ging Hij dwars door Gods gericht over de zonde heen. De volle kracht van Babylon viel op Hem aan. Maar Hij hield stand. Hij droeg en verdroeg de zondeschuld van de ganse wereld. En verzoende God met zijn verloren mens. O eeuwig wonder!

*Staan*de als geslacht.

Dat tekent Jezus als de opgestane.

De opstanding uit de dood is de overwinning op de kwade doodsmacht. Hij bracht daarmee het nieuwe, goede, eeuwige leven naar ons toe.

"Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde".

Jezus Christus, het Lam Gods, is de *eindoverwinnaar*.

Hij wordt u verkondigd, gemeente, als de verlosser van uw bestaan.

Zeker, de macht van het kwaad is enorm, ook nu, ook vandaag, ook voor u. Je kunt eronder zuchten. 't Brengt je in verwarring. Maar er is ontkoming, verlossing, uitzicht.

Wat u doen moet?

Schuilen bij het Lam, geloven in het Lam, blijven bij het Lam.

*Schuil*en bij het Lam! Je mag je bergen in Jezus' armen, bescherming vinden aan Zijn hart, liefde ontvangen voor je ziel.

En *gel*oven in het Lam! Geef Christus uw vertrouwen. Ook al schijnen de machten sterker dan alles. Volg het voorbeeld van Seraja, die ondanks de schijn van het tegendeel geloofde in Gods beloften!

En dan ook *blijven* bij het Lam. Niet weglopen, niet afhaken, maar volharden in het geloof. Biddend om de Geest der volharding.

Ja, die Heilige Geest is de grote Tegenspeler van Babylon. En die Geest, komend uit Gods binnenste, is machtiger dan alle machten van het Kwaad.

Bij Christus zijn ontkoming, zekerheid en toekomst.

Tenslotte: ook toekomst!

Openbaring is een moeilijk boek. Gaat het over vroeger, heden of toekomst? Ik denk: alle drie. Dus ook een toekomstvisioen.

Eens komt toch die grote Dag.

De dag waarop de Here God alles zal rechtzetten. Dan eindigt de macht van het Kwaad. Dan valt het laatste bastion van Babylon. Dan daalt het antisymbool van Babel op aarde neer: het nieuwe Jeruzalem, de stad van God.

Aan de eindpaal van de tijden
ziet ons oog de geest van 't kwaad
moe geworsteld en ontwapend,
tot geen afval meer in staat.

Als de Here God in allen
en in allen alles is,
zal het licht zijn, eeuwig licht zijn,
licht uit licht en duisternis.

Amen.